

Sygn. akt **VII U 1218/14**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 października 2015 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Lucyna Stąsik - Żmudziak

Protokolant - st. sekr. sądowy Wioletta Wójtowicz

po rozpoznaniu w dniu 15 października 2015 roku w Lublinie

sprawy F. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania F. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 24 marca 2014 roku, znak: (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 1218/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 marca 2014 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. na podstawie art. 57 w zw. z art. ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 roku, poz. 1440 z zm.), odmówił F. G. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, ponieważ Komisja Lekarska ZUS uznała ubezpieczonego za osobę częściowo niezdolną do pracy, która to niezdolność powstała po upływie 18 miesięcy od ustania ostatniego ubezpieczenia. (decyzja – k. 105 akt rentowych).

W odwołaniu F. G. nie zgodził się z rozstrzygnięciem odmawiającym prawa do renty, wnosząc o zmianę decyzji w całości i przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Twierdził, że ma(...)lata, od 2002 roku ma status bezrobotnego i ze względu na zły stan zdrowia nie może podjąć zatrudnienia. Decyzja odmawiająca mu renty narusza zasady współżycia społecznego określone w art. 5 kodeksu cywilnego. (odwołanie – k. 2 akt sądowych).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie, argumentując jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie k. 7 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

F. G., ur. (...), o wykształceniu podstawowym, w dniu 26 listopada 2013 roku złożył kolejny wniosek o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Ubezpieczony ubiegał się o rentę w 2005 roku jednakże wówczas odmówiono prawa do świadczenia wobec uznania wnioskodawcy za zdolnego do pracy. (k. 15 ar) Decyzja ta nie była skarżona do Sądu.

W nawiązaniu do złożonego aktualnie wniosku w oparciu o przedłożone dokumenty ZUS ustalił, że wnioskodawca legitymuje się okresem ubezpieczeniowym w rozmiarze 17 lat i 19 dni. Ubezpieczony ostatnio wykonywał zatrudnienie w okresie od 15.05.1979r. do 14.06.1991r. w Spółdzielni Usługowo Handlowej w charakterze kierowcy ciągnikowego. (k. 6-7ar) Następnie w okresie od 20.09.2002r. do 19.09.2003r. był uprawniony do zasiłku dla bezrobotnych. Od tego czasu nie podjął żadnego zatrudnienia. W związku z powyższym aby przyznać prawo do renty niezdolność do pracy wnioskodawcy musiałaby powstać w czasie ubezpieczenia albo w okresie 18 miesięcy od ustania ostatniego zatrudnienia, tj. najpóźniej do 14.12.1992r.

Do wniosku dołączono zaświadczenie o stanie zdrowia oraz dokumentację medyczną.

Orzeczeniem z dnia 23.12.2013r. Lekarz Orzecznik uznał wnioskodawcę za częściowo niezdolnego do pracy do 31.01.2016r., ustalając, że niezdolność powstała 14.12.1992r., mimo, że w poprzedzającej orzeczenie opinii lekarskiej z tej samej daty wskazano, że niezdolność powstała po tej dacie. (orzeczenia k. 80ar, opinia lekarska k.10 akt orzeczniczych)

W stosunku do powyższego orzeczenia lekarza orzecznika Naczelny Lekarz Zakładu zgłosił zarzut jego wadliwości i przekazał sprawę do rozpatrzenia komisji lekarskiej. Komisja po uzupełnieniu dokumentacji medycznej, w orzeczeniu z dnia 27 lutego 2014 roku także uznała wnioskodawcę za osobę częściowo niezdolną do pracy do 31.01.2016r, jednakże jej zdaniem daty powstania niezdolności do pracy nie można ustalić, istniała we wrześniu 2013 roku ale nie powstała przed 14.12.1992 roku. Przedmiotowe orzeczenie zostało wydane po przeprowadzeniu bezpośredniego badania wnioskodawcy i dokonaniu analizy przedstawionej dokumentacji medycznej, tj. dokumentacji będącej przedmiotem analizy lekarza orzecznika oraz dodatkowo dołączonej. W oparciu o powołane orzeczenie Komisji organ rentowy wydał w dniu 24 marca 2014 roku zaskarżoną decyzję (okoliczności bezsporne).

Celem zbadania zasadności odwołania i prawidłowości wydanej decyzji Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy sądowych o specjalności z zakresu neurologii, kardiologii, psychiatrii i diabetologii (postanowienie - k. 9 a.s.).

W opinii z dnia 30.07.2014r. biegli rozpoznali u wnioskodawcy: cukrzycę typu 2, organiczne uszkodzenie CUN?, stan po przebytych udarze niedokrwiennym mózgu ? w 2011 roku bez następstw neurologicznych, bóle głowy w wywiadzie bez cech ogniskowego uszkodzenia CUN, organiczne zaburzenia funkcji poznawczych?, używanie szkodliwe alkoholu w wywiadzie, nadciśnienie tętnicze okres III WHO, otyłość znaczną. Biegły psychiatra wskazał, że określenie ewentualnej niezdolności do pracy ze względu na stan psychiczny (w tym czy istniała ona przed 14.12.1992 r) możliwe byłoby po dołączeniu do akt sprawy całości czytelnej dokumentacji leczenia w (...) we W. i U. oraz po przeprowadzeniu szczegółowych badań sądowo- psychiatrycznych, określających sprawność intelektualną i poznawczą skarżącego. W ocenie pozostałych biegłych u wnioskodawcy istnieje częściowa okresowa niezdolność do pracy do 31.01.2016 z ogólnego stanu zdrowia, której daty powstania nie można ustalić. Opinia biegłych była zgodna z oceną Komisji Lekarskiej ZUS, a mianowicie niezdolność ta nie powstała przed 14 grudnia 1992 roku. W uzasadnieniu biegli podali, że na podstawie analizy akt sprawy, zawartej w nich dokumentacji medycznej, po uzupełnieniu wywiadu i po przeprowadzeniu badania sądowo -lekarskiego, biegli ustalili powyższe rozpoznania i dokonali oceny niezdolności. Wskazali, że opiniowany, kierowca, drwal, nie pracuje po 1991 roku, w lipcu 2011 roku przebył udar mózgu ? pod postacią zawrotów i bólów głowy. Był z tego powodu hospitalizowany w oddziale internistycznym we W. wypisany bez dolegliwości i następstw neurologicznych. Wykonane KT głowy w 2011 roku ujawniło 2 zmiany niedokrwiennie? demielinizacyjne w L płacie skroniowym oraz nieduże uogólnione zaniki korowe, poza tym b.z. Opiniowany w przeszłości przebył zapalenie opon mózgowych (1970 r.), urazy głowy z utratą przytomności (2003 r.). Obecnie zgłasza okresowe dolegliwości bólowe głowy i zaniki pamięci.

W aktualnym badaniu neurologicznym opiniowany oceniony został jako bez istotnych odchyłeń od normy. Nie stwierdzono cech uszkodzenia centralnego układu nerwowego, brak zespołu piramidowego, brak objawów patologicznych, spastyczności, brak zaników mięśni. Objawy korzeniowe ujemne, bez patologii w zakresie obwodowego układu nerwowego. Chód symetryczny, wydolny.

W ocenie biegłej neurolog nie stwierdza się całkowitej niezdolności do pracy ze względu na stan neurologiczny. Stwierdzone objawy wymagają dalszego okresowego leczenia i obserwacji pod kontrolą neurologiczną ale aktualny stan neurologiczny nie sprowadza naruszenia sprawności organizmu opiniowanego powodującego całkowitą niezdolność do pracy, w tym brak jest podstaw do stwierdzenia niezdolności do pracy przed 14 grudnia 1992 roku.

Wnioskodawca leczy się od około 5 lat z powodu nadciśnienia tętniczego. Pozostaje pod kontrolą lekarza rodzinnego i kardiologa w U.. Nie pamięta przyjmowanych leków hipotensyjnych. Nie był hospitalizowany z powodu chorób układu krążenia. W echo serca z września 2013r. - bez istotnej patologii.

Z punktu widzenia kardiologa wymaga dalszej ścisłej kontroli, przyjmowania leków, ale aktualnie nadciśnienie tętnicze z utrzymującymi się znormalizowanymi wartościami, nie powoduje niezdolności do pracy.

Opiniowany podał w wywiadzie, że choruje na cukrzycę typu 2 od 5 lat. W dokumentacji widnieje informacja, że początkowo rozpoznawana była nietolerancja glukozy, opiniowany nie był leczony farmakologicznie a jedynie zalecona była dieta. Ten stan utrzymywał się do stycznia 2013 r. W trakcie hospitalizacji we wrześniu 2013 r wykonano test OGTT (doustny test obciążenia glukozą), na podstawie którego rozpoznano cukrzycę (poziom glikemii na czczo wynosił 116 mg%, po 2 godz 211 mg%) Obecnie wnioskodawca przyjmuje doustne leki hypoglikemizujące, ale nie pamięta jakie. Glikemia oznacza co 3-4 dni. Cukry w samokontroli w wywiadzie wynoszą od 150 do 130 mg% . Niedocukrzenia nie występują. Diety cukrzycowej stara się przestrzegać. Zgłasza bóle kończyn dolnych, ich drętwienie i mrowienie. W opinii biegłej diabetolog współistniejące nadciśnienie, otyłość, zaburzenia gospodarki lipidowej w postaci hypercholesterolemii stanowią poważny czynnik ryzyka udaru mózgu.

Opiniowany nie był niezdolny do pracy z powodu powyższego schorzenia ani całkowicie ani częściowo do 14 grudnia 1992 r. W opinii biegłej diabetolog opiniowany wymaga obecnie weryfikacji dawek leków, przestrzegania diety cukrzycowej. Jak wynika z wywiadu dotyczącego stanu psychicznego, opiniowany przebyć miał zapalenie opon mózgowych, urazy głowy z utratą przytomności oraz udar mózgu w lipcu 2011 r. Miał też w przeszłości używać w sposób szkodliwy alkoholu. Obecnie leczony jest psychiatrycznie ambulatoryjnie we W. i U. od 2002 r z rozpoznaniem „Organiczne zaburzenia nastroju, osobowości i zachowania”. Aktualnie przyjmuje leki, których nazw nie pamięta. Nie był natomiast dotychczas leczony psychiatrycznie szpitalnie. Podczas obecnego badania sądowno- psychiatrycznego stwierdzono objawy neurasteniczne, mogące wskazywać na organiczne zaburzenia funkcji poznawczych. Jednakże w celu wydania miarodajnej opinii, określającej ewentualnie niezdolność skarżącego do pracy konieczne jest przeprowadzenie szczegółowych badań sądowno- psychiatrycznych, określających sprawność intelektualną i poznawczą skarżącego. Ponadto, szczegółowe określenie daty powstania ewentualnej niezdolności do pracy ze względu na stan psychiczny (w tym czy powstała ona przed 14.12.1992 r.) i okresu jej trwania możliwe byłoby po dołączeniu do akt sprawy całości czytelnej dokumentacji z leczenia w (...) we W. i U.. (opinia k. 20 as)

W tej sytuacji Sąd zobowiązał wnioskodawcę do przedłożenia dodatkowej dokumentacji żądanej przez biegłego psychiatrę. (k.27as)

Wnioskodawca dołączył żądaną dokumentację. (k. 32-38as)

Biegły psychiatra w opinii uzupełniającej z 17.12.2014r. stwierdził, że dokumentacja nie jest pełna i ponowił wniosek o przeprowadzenie badań określających aktualną sprawność intelektualną i poznawczą skarżącego. (k. 40as)

Po nadesłaniu dodatkowej dokumentacji obejmującej okres leczenia psychiatrycznego z lat 1992-2002 Sąd na wniosek psychiatry wyrażony w kolejnej opinii z dnia 27.04.2015r. (k. 51as) dopuścił dowód z opinii biegłego psychologa. (k. 55as)

Biegła psycholog po przeprowadzeniu badania psychologicznego w opinii z dnia 23.06.2015r. stwierdziła u wnioskodawcy zaburzenia procesów orientacyjno-poznawczych nie sięgające poziomu ośpienia ale mające postać

istotnego obniżenia sprawności intelektualnej. Stwierdziła również dysfunkcje w obszarze ZCUN oraz organiczne zaburzenia osobowości. Ocenę stopnia niezdolności do pracy pozostawiła biegłemu psychiatrze. (opinia k. 60-61as)

W ostatecznej opinii z dnia 12.08.2015r. biegły psychiatra rozpoznał u wnioskodawcy łagodne zaburzenia poznawcze, organiczne zaburzenia osobowości, używanie szkodliwe alkoholu w wywiadzie. Biegły psychiatra uznał skarżącego za osobę częściowo niezdolną do pracy ze względu na stan psychiczny od 05.06.1998r.- tj. od daty rozpoczęcia leczenia w (...), przy czym z przeważającym prawdopodobieństwem opiniowany był niezdolny do pracy ze względu na stan psychiczny na kilka miesięcy wcześniej - tj. od kwietnia 1998 r. Nie można natomiast jednoznacznie (z przeważającym prawdopodobieństwem) stwierdzić, by przynajmniej częściowa niezdolność do pracy ze względu na stan psychiczny istniała u opiniowanego przed 14.12.1992r. W uzasadnieniu opinii biegły powołał się na swoje wcześniejsze opinie wywołane w sprawie, opisał proces leczenia wnioskodawcy i stwierdził, że po przeprowadzeniu szczegółowej analizy - całości dokumentacji medycznej, wyników przeprowadzonego badania sądowo - psychologicznego, jak również własnego badania sądowo - psychiatrycznego wraz z uzyskanym przez biegłego psychiatrę wywiadem chorobowym w dniu 30.07.2014 biegły stwierdził, iż na tej podstawie nie można jednoznacznie (z przeważającym prawdopodobieństwem) stwierdzić, by przynajmniej częściowa niezdolność do pracy ze względu na stan psychiczny istniała u opiniowanego przed 14.12.1992r. Uznać może jedynie skarżącego za osobę częściowo niezdolną do pracy ze względu na stan psychiczny od 5.06.1998 - tj. od daty rozpoczęcia leczenia w (...), a z przeważającym prawdopodobieństwem na kilka miesięcy wcześniej -tj. od kwietnia 1998 r. (opinia k. 66as)

Do żadnej z opinii ani wnioskodawca ani organ rentowy nie wnieśli zastrzeżeń.

Kierując się powyższymi wskazaniem Sąd Okręgowy w całości podzielił wnioski biegłych w zakresie ustalenia stopnia niezdolności do pracy ubezpieczonego oraz daty jej powstania i okresu jej trwania. Opinie zostały wydane po dokładnej analizie zgromadzonej dokumentacji medycznej wnioskodawcy, po przeprowadzeniu badań. Zwłaszcza biegły psychiatra bardzo starannie dokonał analizy stanu zdrowia opiniowanego. Jego opinia poprzedzona została uzupełnieniem dokumentacji z leczenia psychiatrycznego oraz aktualnym badaniem wnioskodawcy przez psychologa. Wywołane opinie są wyczerpujące i miarodajne do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Ewidentnie biegli podobnie jak organ rentowy uznali wnioskodawcę za osobę częściowo niezdolną do pracy. W tym zakresie nie mieli żadnych wątpliwości. Jednakże sam stan niezdolności do pracy nie był przedmiotem sporu. Ze względu na fakt, iż wnioskodawca wiele lat temu zaprzestał aktywności zawodowej istota sporu sprowadzała się do daty ustalenia powstania niezdolności do pracy, gdyż to implikowało możliwość ustalenia prawa do renty. Wnioskodawca w dziesięcioleciu poprzedzającym wniosek o rentę nie udowodnił żadnego okresu ubezpieczenia. Przedstawiona dokumentacja medyczna nie pozwoliła biegłym na ustalenie dokładnej daty powstania niezdolności. Z całym jednak przekonaniem biegli stwierdzili że niezdolność do pracy wnioskodawcy nie istniała przed 14.12 1992r. W tym zakresie biegli nie mieli jakichkolwiek wątpliwości. Biegły psychiatra jako najwcześniejszą datę wskazującą na powstanie niezdolności do pracy wskazał kwiecień 1998 roku, kilka miesięcy poprzedzających podjęcie leczenia w (...). (k. 66as). Natomiast pozostali biegli wskazywali na podejmowane leczenie w latach 2011 -2013.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie F. G. nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy emerytalnej renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

- 1) jest niezdolny do pracy;
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
- 3) niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-3, 5 lit. a, pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy. (ust.2).

Według art. 58 ust. 1 warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, w myśl art. 57 ust. 1 pkt 2, uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej:

- 1) 1 rok - jeżeli niezdolność do pracy powstała przed ukończeniem 20 lat;
- 2) 2 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 20 do 22 lat;
- 3) 3 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 22 do 25 lat;
- 4) 4 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 25 do 30 lat;
- 5) 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat.

Okres, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy; do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej. (ust.2).

Jeżeli ubezpieczony nie osiągnął okresu składkowego i nieskładkowego, o którym mowa w ust. 1, warunek posiadania wymaganego okresu uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony został zgłoszony do ubezpieczenia przed ukończeniem 18 lat albo w ciągu 6 miesięcy po ukończeniu nauki w szkole ponadpodstawowej, ponadgimnazjalnej lub w szkole wyższej oraz do dnia powstania niezdolności do pracy miał, bez przerwy lub z przerwami nieprzekraczającymi 6 miesięcy, okresy składkowe i nieskładkowe. (ust.3_).

Przepisu ust. 2 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy, o którym mowa w art. 6, wynoszący co najmniej 25 lat dla kobiety i 30 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy. (ust.4)

Stosownie do art. 12 ust. 1 niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy.

Częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Według art. 14 ust. 1 oceny niezdolności do pracy, jej stopnia oraz ustalenia:

- 1) daty powstania niezdolności do pracy,
- 2) trwałości lub przewidywanego okresu niezdolności do pracy,
- 3) związku przyczynowego niezdolności do pracy lub śmierci z określonymi okolicznościami,
- 4) trwałości lub przewidywanego okresu niezdolności do samodzielnej egzystencji,
- 5) celowości przekwalifikowania zawodowego

- dokonuje w formie orzeczenia lekarz orzecznik Zakładu, zwany dalej "lekarzem orzecznikiem".

Jeżeli nie ma możliwości ustalenia daty powstania niezdolności do pracy, natomiast ustalono okres, w którym niezdolność do pracy powstała, za datę powstania niezdolności przyjmuje się datę końcową tego okresu. Jeżeli nie ma

możliwości ustalenia ani daty, ani okresu powstania niezdolności do pracy, za datę powstania niezdolności przyjmuje się datę zgłoszenia wniosku o świadczenie. (ust.2).

F. G. legitymuje się 18 letnim okresem ubezpieczeniowym. Aktywność zawodową ukończył z dniem 14.06.1991r. Jedyne późniejszy okres podlegania ubezpieczeniom społecznym związany jest z pobieraniem zasiłku dla bezrobotnych w okresie od 20.09.2002r. do 19.09.2003r., Tak więc aby wnioskodawca mógł uzyskać prawo do renty musiał udowodnić, że niezdolność do pracy powstała w okresie ubezpieczenia albo najpóźniej w ciągu 18 miesięcy od jego ustania, przy czym jednocześnie w 10-leciu poprzedzającym powstanie niezdolności do pracy musiałby udokumentować 5 letni okres pozostawaniu w ubezpieczeniu społecznym. W konsekwencji aby uzyskać prawo do renty wnioskodawca musiałby udowodnić, że niezdolność powstała najpóźniej do 14.12.1992r.

Kierując się wynikami postępowania dowodowego przeprowadzonego w sprawie, a w szczególności wnioskami wywołanych w sprawie opinii biegłych uznać należy, że wnioskodawca nie udowodnił, że niezdolność powstała w okresie uprawniającym do ustalenia prawa do renty. Nikt z biegłych nie ustalił, że niezdolność do pracy powstała do 14.12.1992r. a jedynie najwcześniej w kwietniu 1998r. Wskazując na treść cytowanych wyżej przepisów Sąd Okręgowy uznał, że F. G. nie spełnił warunków do ustalenia mu prawa do renty.

W odwołaniu wnioskodawca wskazywał, że odmowa przyznania mu renty narusza zasady współzycia społecznego określone w art. 5 kodeksu cywilnego. Takie twierdzenie nie jest uzasadnione. W wyroku z dnia 26 maja 1999 r. w sprawie II UKN 669/98 Sąd Najwyższy przypomniał, że przepis art. 5 k.c. nie rozszerza uprawnień poza zakres wynikający z przepisów prawa, lecz je zawęża w sytuacji, gdy korzystanie z uprawnień stanowi nadużycie prawa. Dlatego przepis ten nie może stanowić samodzielnej podstawy roszczenia, a jego zastosowanie nie może prowadzić do nabycia prawa podmiotowego. Przepis art. 5 k.c. nie może więc być także podstawą do żądania przyznania świadczeń z ubezpieczenia społecznego. (LEX nr 577278). Również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 stycznia 2000 r., II UKN 293/99, uznał ponownie, że podstawę przyznania świadczeń z ubezpieczenia społecznego mogą stanowić tylko przepisy prawa, a nie zasady współzycia społecznego. Podobny pogląd Sąd Najwyższy wyraził w wyroku z dnia 19 czerwca 1986 r., II URN 96/86 (Służba Pracownicza 1987 r. nr 3); patrz też: wyrok z dnia 29 października 1997 r., II UKN 311/97 (OSNAPiUS 1998 r. nr 15, poz. 465).

Identyczne stanowisko zajął Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z 21.04.2015r. w sprawie III AUa 186/15 wskazując, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych art. 5 k.c. nie ma zastosowania, zaś materialnoprawną podstawą orzeczeń w tych sprawach mogą być tylko przepisy prawa, a nie zasady współzycia społecznego. Tak więc zasady współzycia społecznego nie mogą stanowić podstawy do ustalenia prawa do renty. Świadczenie może być przyznane wyłącznie w sytuacji gdy osoba o nie się ubiegająca spełni przesłanki zawarte w przepisach ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – zawarte w cytowanych wyżej artykułach 57 i 58 ustawy. Wnioskodawca przesłanek tych nie spełnił i dlatego Sąd Okręgowy na podstawie powołanych przepisów oraz artykułu 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie i orzekł jak w sentencji.